

Josep Lambies, bar La Sala, 2 de desembre del 2011, Torroella de Montgrí.

[text llegit a la presentació del llibre *fauna animal*]

FAUNA ANIMAL

Bona tarda,

Voldria començar dient que «el bon escriptor és aquell que llegeix i llegeix i llegeix i de tant en tant escriu». Aquest implacable absolut no és meu, ni hi he topat remenant l'*Aurea dicta* buscant suport o inspiració en la paraula dels clàssics. Me la va dir en Damià fa poc més d'un any en una cafeteria de la plaça Virreina de Barcelona. I, sincerament, no se m'acudeix millor manera d'adreçar-me a tots vosaltres aquesta tarda.

L'escriptor precoç i l'obra prematura són una mala tendència alenada pels cenacles de la literatura. La joventut és considerada un valor afegit i la vanitat eufòrica dels que encara no han tingut temps de menjar prou sopa s'anima sense gaire criteri. Se'ls donen premis, les editorials sospiten que publicant-los per primer cop s'han marcat uns quants punts – potser pensen que els sortirà un Pasolini i es podran retirar amb èxit – i pocs mesos després el llibre ha caducat. De virtuosos, no n'hi ha tants com ens vol dir la història, i ser jove, de vegades, és un defecte més que no pas un avantatge.

Fa anys que per un camí o un altre segueixo els escrits d'en Damià, i fent recompte puc assegurar que aquesta no és ni l'obra és prematura ni l'escriptor és precoç. I no us imagineu en Damià com una mena de Salinger o de Thomas Pynchon de la literatura catalana, un home que hagi estat amagant el cap igual que un estruç fins ara, llegint i llegint i llegint, tal i com pregona. Però ha mastegat amb calma i el resultat és dels que sobreviuran a la batuda estacional.

L'any 1958, Roland Barthes va escriure un article preciós i un pèl irreverent que es deia *L'últim escriptor feliç*. El títol es referia a Voltaire. Cito Barthes:

«Ningú millor que Voltaire va donar al combat de la Raó l'ambient d'una festa». Potser la seva filosofia ja no està en boga i, tot i que la societat encara mereix un bon escarment, no se l'ha de redreçar en les mateixes guies que al segle XVIII. La Santa Inquisició ja només lidera un grapat de fulls en els manuals d'història, la dialèctica ha assassinat el maniqueisme, i ja poques vegades es discuteix sobre la Providència. Però el que realment ens lliga a Voltaire, sosté Barthes, és que era un escriptor satíric, un paio carregat d'ironia i sense pèls a la llengua, tan format que podia tombar tot Déu amb el seu enginy. En definitiva, un escriptor feliç.

Jo no sé si en Damià és feliç o no. Potser això li hauríeu de preguntar a ell, fora murs. Però llegint *fauna animal* penso que, si més no, és feliç a la manera de Voltaire. En aquest llibre no hi trobareu cap dispendi d'erudició; aquesta és la part de l'iceberg que queda coberta. Hi trobareu la Raó convertida en Festa. Una seixantena de contes curts, tots d'inspiració rural, en què en Damià ha creat el seu propi Rímini i l'ha lliurat a una cort de titelles de categoria. Hi ha la millor trufa de la tradició burlesca, estampada de personatges que veuen guerrers on només hi ha bótes de vi (o potser en Damià preferirà que digui «pilotes de futbol en comptes de gallines»). Hi ha contes macabres disposats a passar-nos la infància per una mà de morter. Una tribu de nens sinistres i sense escrúpols que no han sabut digerir els llibres de Gerald Durrell. Hi ha un bon grapat d'històries negres que segur que Edward Gorey il·lustraria amb molt de gust (i ho dic amb la vènia dels artistes, em trec el barret davant de la feina que heu fet). I hi ha mala llet a cullerades.

En Damià ha llegit i llegit i també ha entrenat el canell. I això es nota, perquè el que tenim a les mans és una obra carregada de consciència. Ja ho vaig dir en una ocasió i, si em permeteu l'autocita, acabaré amb una màxima que no és sospitosa d'alta literatura però que sí que és meva. Diu així: «Damià Bardera, una de les veus més fermes de la literatura actual». Moltes gràcies.